

Posudek oponenta bakalářské práce

Název práce: „Život v ghettu nejen romském“ ?

Autorka: Ivana Hejduková

Téma, které autorka zvolila pro svou bakalářskou práci, je aktuální a často diskutované.

Někdy se mi zdá, že se tato tematika stává v sociální práci, ale i v médiích a politickém životě jakýmsi módním trendem.

Nicméně si myslím, že se jedná o téma potřebné, zvláště pro obor sociální práce, protože může vést ke zlepšení života obyvatel těchto lokalit adresnou kvalitní sociální prací, která přispívá k emancipaci klienta a ke změnám jeho životních postojů.

Je třeba si také uvědomit, že každá sociálně vyloučená lokalita má svá další místní specifika a je třeba k nim při volbě vhodných metod sociální práce přihlížet.

Tato práce může být prvním krokem pro studium situace v této lokalitě. V této práci bych uvítala analýzu potřeb obyvatel vyloučené lokality, dle mého názoru patří nedílně k popisu lokality (i když mám zkušenost, že v jedné mně dobře známé lokalitě jsou její obyvatelé velmi často objektem výzkumů potřeb a cítí se touto často se opakující činností poněkud vyčerpáni.)

Studentka volila vhodné nástroje a metody pro sběr informací o lokalitě, přiložený seznam oslovených institucí, organizací a jednotlivců, kteří byli dotazováni, považují za dostačující pro tuto bakalářskou práci a pro základní popis lokality.

Oproti tomu počet oslovených obyvatel (cílem práce, jak autorka uvádí v kapitole 1., je oslovení obyvatel) je nízký.

Není mi jasné, proč byli osloveni lidé jen z jednoho domu, když je v práci popisována celá lokalita.

Argument autorky v textu, že je tomu proto, že se jedná o činnost centra Kopretina, mi připadá nevyhovující.

Práce diplomanta s odbornou literaturou a využití citací v textu je adekvátní k zvolenému tématu. V čem shledávám nedostatek, je propojení mezi odbornou částí práce a vlastním analýzou.

Chybí mi shrnutí analýzy lokality podle mechanismů či dimenze konceptu sociální exkluze (kapitola 1.1.). - popis, jestli lokalita naplňuje všechny

znaky vyloučené lokality, a analýza lokality podle jednotlivých znaků sociálního vyloučení.

V kapitole 1.1. Vymezení pojmu naprosto chybí autorčina definice, kdo je Rom. Autorka tvrdí, že romství obyvatel lokality odhadla. Její odhad není v práci specifikován, což považuji za závažný nedostatek. Mohu tedy její odhad toho, kdo je Rom, zpochybnit, čímž by mohla utrpět kvalita celé bakalářské práce.

V kapitole 1.1. je také chybně vysvětleno označení Romů.

Rom (m) je označení etnika, stejně jako Romňi (ž) (Rom znamená také kromě označení etnika slovo člověk, Romale v překladu znamená lidé) naproti tomu rom (m) a romňi (ž) znamená manžel a manželka.

Ve výzkumech týkajících se Romů je definice Roma, případně romství - romipen velkým problémem, může být mnoho ukazatelů, které mohou být v definici použity (barva pleti, jazyk, původ, styl života, tradiční řemesla, užívání etnolektu atd).

V práci jsou i další obsahové chyby: v kapitole 2.3. autorka tvrdí, že nájem lze odečítat z dávek státní sociální podpory, ale jen se souhlasem nájemce. Toto tvrzení není pravdivé, jedná se o statut zvláštního příjemce. Pokud dávka není řádně využívána, může být bez souhlasu příjemce dávky převedena na instituci (příspěvek na bydlení může být převeden na správce nemovitosti).

Struktura bakalářské práce je logická, jednotlivé kapitoly navazují, nemám v tomto směru námitek.

Přínos práce vidím v tom, že popis lokality z hledisek jednotlivých institucí, organizací a jednotlivců je celistvý a je možno z něj dále vycházet pro zjišťování potřeb obyvatel.

Pro poskytování sociálních služeb je důležité znát stav lokality, věkovou skladbu obyvatel, včetně zadluženosti obyvatelstva a míry nezaměstnanosti.

Data zjištěná v bakalářské práci je možno plně využít v praxi a mohou se stát kvalitním podkladem pro kvalitní sociální práci poskytovanou v lokalitě.

Služba může být tzv. šita na míru klientům a odstraní se tím zbytečné prodlevy a tápání při poskytování služby.

Shrnutí:

Téma práce je aktuální a přínosné.

Stav lokality a jejího obyvatelstva je v práci popsán kvalitně z více hledisek, práce je využitelná v praxi pro potřeby sociálních pracovníků, kterým umožní stanovit si priority při poskytování sociálních služeb.

Ze zpracování je vidět, že autorka má přehled o problematice sociálního vyloučení.

Vzhledem k názvu práce je závažným nedostatkem chybějící autorčina definice Romů a chybí také konstatování, jestli se způsob života Romů a ne - Romů v popisované sociálně vyloučené lokalitě liší nebo neliší (jaké jsou společné a a jaké rozdílné znaky) a proč tomu tak je.

Oslovení obyvatel lokality, které si práce dávala za cíl, není podle mého názoru naplněno, v rámci bakalářské práce byly vedeny hovory jen s obyvateli jednoho domu.

Otázky a podněty pro diplomanta:

- 1) Definujte, pro potřeby Vaší práce, podle jakých kritérií jste odhadovala Romy v lokalitě.
- 2) Srovnajte způsob života Romů a ne Romů v lokalitě. Jak se promítá do života ve vyloučených lokalitách etnicita jejích obyvatel? Jakou roli, podle Vás, hraje etnicita při vzniku vyloučených lokalit?
- 3) Proč byli osloveni obyvatelé jen jednoho domu v lokalitě?
- 4) Jaký problém považujete z hlediska sociální práce v lokalitě za nejzávažnější? Vycházejte z vaší analýzy

Práci doporučuji k obhajobě.

Klasifikuji ji známkou velmi dobře.

Mgr. Iva Pellarová,

vedoucí projektu Terénní sociální práce pro rodiny s dětmi a mládež ohrožené sociálním vyloučením, Diecézní charita Plzeň

V Plzni dne 27.1. 2007